

REWOLUCJA W „ZBIERANIU ŚMIECI” – kolejny krok

W numerze listopadowym WN (str. 8) w art. „Rewolucja w zbieraniu śmieci – rozpoczęliśmy temat związany ze zmianami w systemie gospodarki odpadami. W związku z licznymi zapytaniami mieszkańców i komentarzami związanymi ze zmianami w systemie zbierania śmieci powracamy do niego także w tym wydaniu wyjaśniając najczęściej pojawiające się wątpliwości.

Jak pisałem wcześniej, znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadza rewolucyjne zmiany w sposobie zarządzania odbieraniem śmieci z naszych domostw. Cele są szczytne – doprowadzenie do czystego, wolnego od zalegających śmieci środowiska naturalnego, „uszczelnienie” systemu czyli obciążenie wszystkich obywateli kosztami wywozu oraz ograniczenie składowania odpadów biodegradowalnych na składowiskach (w konsekwencji ograniczenie emisji gazów cieplarnianych) oraz odzysk surowców. Wprowadzenie takich zapisów ustawowych wiązało się z naszymi zobowiązaniami wobec Unii Europejskiej – dotyczy to wypełniania odpowiednich dyrektyw (dyrektywa „składowiskowa” Rady 99/31/WE w sprawie składowania odpadów, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylające niektóre dyrektywy (ramowa). Następstwem ww. dyrektyw są przepisy krajowe, w tym znowelizowana ustawa sejmowa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 391 ze zm.) oraz w Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (uchwała Rady Ministrów Nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r.).

Rozwiązania przewidziane w projekcie ustawy były konsultowane na różnych etapach procedury legislacyjnej. Władze Gminy Nadarzyn projekty te zaopiniowały wówczas negatywnie. Ostateczny projekt ustawy nie był konsultowany z gminami – opinie zebrano na szczelbu wojewódzkim. W efekcie powstała ustawa, z której teraz nikt naprawdę nie jest zadowolony.

Radni Gminy Nadarzyn, po trudnych obradach, po uwzględnieniu wyników konsultacji społecznych, na ostatniej Sesji Rady Gminy Nadarzyn przyjęli szereg uchwał, wymaganych przez obowiązującą ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Są to następujące uchwały:

- 1. Uchwała Nr XXVII/293/2012 Rady Gminy Nadarzyn z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie Nadarzyn.*
- 2. Uchwała Nr XXVII/294/2012 Rady Gminy Nadarzyn z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.*
- 3. Uchwała Nr XXVII/295/2012 Rady Gminy Nadarzyn z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców gminy i zagospodarowania tych odpadów.*
- 4. Uchwała Nr XXVII/296/2012 Rady Gminy Nadarzyn z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Nadarzyn oraz wysokości stawki opłaty.*
- 5. Uchwała Nr XXVII/297/2012 Rady Gminy Nadarzyn z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.*

Wymieniona wyżej ustawa narzuciła na gminy obowiązek zorganizowania i wdrożenia systemu odbierania odpadów komunalnych na jej terenie. W świetle nowych przepisów właścicielem odpadów komunalnych, powstających w gospodarstwach domowych staje się gmina. Jest ona jednak tylko pośrednikiem, zarządzającym odbieraniem, wywozem i ostatecznym zagospodarowaniem tych odpadów. Śmieci nie mogą być, jak do tej pory, zbierane i wywożone na odległe nawet wysypiska, ale mają być poddane utylizacji bądź recyclingowi w obrębie województwa.

Gmina nie może dopłacać ani zarabiać na śmieciach – pieniądze z opłat muszą być dokładnie rozliczone zgodnie z przeznaczeniem. Gmina będzie z tego rozliczana - nie będzie absolutnie możliwości, aby pieniądze wpłacane przez mieszkańców na gospodarowanie odpadami były przeznaczane na inne wydatki.

Gdyby ustawa nie nałożyła na gminy **obowiązkowego**, zorganizowanego zbierania śmieci, każdy z mieszkańców nadal zawierałby indywidualne umowy z odpowiednią firmą wywozową. Koszty w każdym przypadku byłyby wyższe, gdyż od lipca 2013 r. firmy nie będą mogły wywozić śmieci i pozbywać się ich na wysypiskach, ale muszą utylizować je w wyznaczonych instalacjach regionalnych, ujętych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami – a to znacznie zwiększy koszty. A zatem każda z działających na terenie naszej gminy firm, zajmujących się odbiorem i wywozem śmieci, podwyższyłaby opłaty, z uwagi na wyższy koszt utylizacji.

Mieszkańcy będą mieli możliwość skorzystania z dodatkowych usług wywozu odpadów w ramach jednej poniesionej opłaty – np. wywozu liści, skoszonej trawy, czy też gruzu. Odbierane będą – na zasadach podobnych do stosowanych obecnie – tyle, że z większą częstotliwością – odpady wielkogabarytowe. Odbieranie każdej ilości wyprodukowanych śmieci ograniczy ich wywożenie i wyrzucanie np. do lasu lub przydrożnych rowów, co w naszej gminie obecnie, niestety, jest bardzo częste.

Jednym z wymogów ustawowych było przyjęcie sposobu naliczania opłaty za wywóz odpadów. Opłata ta ma formę podatku (takie przyjęto rozwiązanie w ustawie – wójt będzie miał uprawnienia organu podatkowego w przypadku zalegania z płatnościami). Uchwała w tej sprawie jest jedną z najbardziej kontrowersyjnych, jakie muszą przyjąć rady gmin

w Polsce. Uchwała o sposobie naliczania opłaty i o jej wysokości, zgodnie z zapisem ustawowym musi być zawarta w jednej uchwale. O przyjętym sposobie naliczania opłat decyduje rada gminy. Ustawa dopuszcza tylko wybór jednej z 4 metod naliczania opłat: od mieszkańca, od ilości zużytej wody, od m² powierzchni budynku i od gospodarstwa domowego. W Unii Europejskiej opłaty za śmieci są w przeważającej większości naliczane od mieszkańca. Jest to najpowszechniejsza i najbardziej praktyczna forma naliczania opłaty, najsilniej związana z ilością wytworzonych na nieruchomości odpadów. Większość gmin w Polsce (84 %) również planuje przyjęcie takiej metody. Forma ta została przyjęta także w Gminie Nadarzyn gdyż wydaje się metodą najbardziej sprawiedliwą i obiektywną dla realiów Gminy Nadarzyn. Główną zaletą tej zasady jest jej prostota oraz spełnianie zasady „zanieczyszczający płaci”.

Drugim elementem budzącym kontrowersje i zaniepokojenie społeczne było ustalenie **opłaty**. Wysokość opłaty przyjętej przez Radę Gminy Nadarzyn jest szacunkowa, ustalona tymczasowo, rzeczywiste koszty obsługi całego systemu wywozu będą znane dopiero po przeprowadzonym przetargu oraz uwzględnieniu kosztów administracyjnych zarządzania systemem (funkcjonowania biura, utrzymywania korespondencji, windykacji, akcji informacyjnej). Do przetargu może przystąpić każda spełniająca wymogi ustawy firma, która jest wpisana do rejestru działalności regulowanej. Firma, która skalkuluje najniższą cenę będzie miała największe szanse na wygranie przetargu. Uchwalenie w chwili obecnej niższej stawki – nie przesądzi jej faktycznej wysokości kosztów. A podjęcie takiej uchwały wraz z podaniem wysokości stawki zostało narzucone przez ustawodawcę, który wymusił przyjęcie przez samorządy stosownych uchwał do końca 2012 roku.

Przyjęta przez Radę Gminy Nadarzyn stawka została zaproponowana po rzetelnych i zmużnych przeliczeniach z uwzględnieniem wszystkich istotnych danych, po przeprowadzonych konsultacjach społecznych. **Wysokość przyjętej miesięcznej stawki wynosi 11 zł na osobę od śmieci segregowanych (zbieranych w sposób selektywny) i 18 zł na osobę od śmieci niesegregowanych (zbieranych w sposób zmieszany)**. Podczas dyskusji o wysokości stawki, na kilku ostatnich posiedzeniach Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Rady Gminy Nadarzyn, padały różne kwoty – jednak podanie zaniżonej stawki nie zostałoby przyjęte przez Regionalną Izbę Obrachunkową, która kontroluje i opiniuje podejmowane uchwały pod względem finansowym. Ustalając wysokość opłat analizowano również – zgodnie z oczekiwaniami społecznymi – możliwość wprowadzenia zniżek dla rodzin wielodzietnych, niepełnych, emerytów – niestety, ustawa nie przewiduje takich zniżek.

W ustawie przewidziane są 2 stawki opłaty za odbiór śmieci: niższa za segregowane i wyższa za niesegregowane. **Osoby które nie będą chciały trudzić się segregacją będą płaciły wg wyższej stawki. Stawka za odbiór śmieci niesegregowanych musi być odpowiednio wysoka aby wymusić na mieszkańcach segregację odpadów - jest to jedno z narzędzi finansowych jakie ustawodawca dał do ręki gminom.**

Kwestia pojemników na śmieci: jest to kwestia otwarta. Czy będą to pojemniki dzierżawione, czy zakupione. Wielu mieszkańców posiada zbyt małe pomieszczenia na większą ilość pojemników ze śmieciami segregowanymi. Sprawa jest do dyskusji. Do rozwiązania pozostaje także to, czy śmieci mają być zbierane tylko do odpowiednich pojemników, czy także z worków. To pierwsze ułatwi sprawdzenie czy śmieci są rzeczywiście posegregowane, zaś druga opcja jest praktyczniejsza ze względu na ilość zajmowanego miejsca. Przyjęty w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Nadarzyn system mieszany (pojemnikowo-workowy) powinien być dostatecznie funkcjonalny.

Termin częstotliwości odbioru śmieci: odpady komunalne odbierane będą co najmniej 1 raz na dwa tygodnie, odpady zbierane w sposób selektywny zgodnie z zasadami ustalonymi w regulaminie utrzymania czystości na terenie Gminy Nadarzyn.

Deklaracje: Rada Gminy Nadarzyn podjęła uchwałę w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości. **Druki deklaracji będzie można pobrać: na stronie internetowej Urzędu Gminy, w UG - kancelaria pokój nr 100, w ZUK ul. Graniczna 4, w ośrodkach zdrowia w Nadarzynie i Młochowie, w NOK, u radnych, u sołtysów.**

Formularze deklaracji, po uprawomocnieniu uchwał i pozytywnym zaakceptowaniu przez właściwe organy administracyjne będą dostępne dla społeczności Gminy Nadarzyn. Wypełnioną samodzielnie deklarację właściciel nieruchomości składa do Urzędu Gminy ul. Mszczonowska 24. Przewidziany termin złożenia pierwszej deklaracji do dnia 20 stycznia 2012 r.

Terminy wpłat: Rada Gminy Nadarzyn podjęła uchwałę w sprawie, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wysokość opłaty właściciel nieruchomości oblicza samodzielnie w deklaracji. Opłata będzie wnoszona miesięcznie do 10 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Termin wniesienia pierwszej opłaty upływa 10 sierpnia 2013 r. Właściciel nieruchomości uiszcza opłatę bez wezwania, na rachunek bankowy Urzędu Gminy lub w kasie Urzędu Gminy.

Nowy system gospodarki odpadami będzie wdrożony dopiero od 1 lipca 2013 r., do tego czasu wywóz odpadów ma funkcjonować na dotychczasowych zasadach.

Obecnie trwają prace nad poprawkami do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które dotyczą zmian naliczania pobierania opłat oraz finansowania systemu (w tym możliwości zwolnień) - a zatem planowany w Gminie Nadarzyn system zbierania śmieci może podlegać modyfikacjom.

Wszelkich dodatkowych informacji w tej sprawie udzielają pracownicy Referatu Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Urzędu Gminy Nadarzyn. Tel. 22 729 81 72 wew. 140, 141, 143; e-mail: srodowisko@nadarzyn.pl

Dodatkowe informacje: Referat Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Urzędu Gminy Nadarzyn.

Tel. 22 729 81 72 wew. 140, 141, 143; e-mail: srodowisko@nadarzyn.pl

Krzysztof Pietrzykowski - Inspektor ds. Ochrony Środowiska

Źródło: Wiadomości Nadarzyńskie nr 12/2012 rok